

ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
เรื่อง หลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการให้มีความเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๒๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง หลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง หลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า

(๑) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเอง หรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

(๒) ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

“ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล” หมายความว่า ระบบการลงทะเบียนทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างบุคคลใด ๆ หรือข้อมูลระหว่างผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการ บุคคลต่าง ๆ หรือหน่วยงานของรัฐ ในระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์หรืออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ยืนยันตัวตนและการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนที่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของเทคโนโลยีที่สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องระดับความน่าเชื่อถือของระบบและสื่อที่ใช้ในการยืนยันตัวตนที่ประกาศฉบับนี้กำหนด หรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมประกาศทั้งหมด

“การพิสูจน์และยืนยันตัวตน” หมายความว่า กระบวนการพิสูจน์และยืนยันความถูกต้องของตัวบุคคลไม่ว่าจะโดยตัวบุคคลนั้นเองหรือที่เกิดจากข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ประมวลผลโดยระบบคอมพิวเตอร์หรือปัญญาประดิษฐ์

“สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)” หมายความว่า สื่อหรือช่องทางในการติดต่อสื่อสารหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet Intermediary) ที่เน้นการสร้างหรือเผยแพร่เนื้อหาระหว่างผู้ใช้งานด้วยกัน (Creation and Exchange of User-generated Content) หรือสนับสนุนการสื่อสารสองทาง หรือการนำเสนอและเผยแพร่เนื้อหาในวงกว้างได้ด้วยตนเอง ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน กระดานข่าว เครือข่ายสังคมออนไลน์ สื่อสำหรับการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเนื้อหาที่เป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ภาพนิ่ง เสียง วิดีทัศน์ หรือแฟ้มข้อมูล หรือให้บริการเนื้อหาที่เก็บข้อมูล บนอินเทอร์เน็ต บล็อก (blogs) เว็บไซต์สำหรับการสร้างและแก้ไขเนื้อหาพร้อมกัน เกมออนไลน์หรือโลกเสมือนที่มีผู้ใช้งานหลายคน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อออนไลน์อื่นในลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันที่เปิดให้ใช้งาน เพื่อเป็นช่องทางสื่อสารระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่มบุคคลหรือกับสาธารณะ

ข้อ ๕ ผู้ให้บริการประเภทดังต่อไปนี้มีหน้าที่ต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์

(๑) ผู้ให้บริการแก่บุคคลทั่วไปในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น ทั้งนี้ โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเองหรือในนามของบุคคลอื่น หรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น สามารถจำแนกได้ ดังนี้

ก. ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม และการกระจายภาพและเสียง (Telecommunication and Broadcast Carrier) ประกอบด้วยผู้ให้บริการตามที่กำหนดในภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

ข. ผู้ให้บริการการเข้าถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Access Service Provider) ประกอบด้วยผู้ให้บริการตามที่กำหนดในภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

ค. ผู้ให้บริการเช่าระบบคอมพิวเตอร์ หรือให้เช่าบริการโปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ (Host Service Provider) ประกอบด้วยผู้ให้บริการตามที่กำหนดในภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

ง. ผู้ให้บริการร้านอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วยผู้ให้บริการตามที่กำหนดในภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

จ. ผู้ให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ แอปพลิเคชันที่ทำให้บุคคลสามารถติดต่อสื่อสารข้อมูลระหว่างกันได้ (Online Application Store) ประกอบด้วยผู้ให้บริการตามที่กำหนดในภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

ฉ. ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ รวมถึงผู้ให้บริการในฐานะสื่อกลางในการรับส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะมิระบบสมาชิกหรือไม่ก็ตาม ประกอบด้วยผู้ให้บริการตามที่กำหนดในภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

(๒) ผู้ให้บริการในการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น สามารถจำแนกได้ ดังนี้

ก. ผู้ให้บริการข้อมูลคอมพิวเตอร์ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ (Content and Application Service Provider) ประกอบด้วยผู้ให้บริการตามที่กำหนดในภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

ข. ผู้ให้บริการเก็บหรือพักข้อมูลทั้งในรูปแบบชั่วคราวหรือถาวร โดยมีระบบที่บริหารจัดการข้อมูลด้วยอินเทอร์เน็ต อาทิเช่น ระบบคลาวด์ (Cloud Computing Service Provider) ซึ่งได้ให้บริการโดยตรงกับผู้ใช้งาน (End User) ประกอบด้วยผู้ให้บริการตามที่กำหนดในภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

ค. ผู้ให้บริการดิจิทัล (Digital Service Provider) ประกอบด้วยผู้ให้บริการตามที่กำหนดในภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๖ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่ผู้ให้บริการมีหน้าที่เก็บรักษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในภาคผนวก ข. แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๗ ผู้ให้บริการแต่ละประเภทตามที่กำหนดในข้อ ๕ มีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

(๑) ผู้ให้บริการตามข้อ ๕ (๑) ก. มีหน้าที่เก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดในภาคผนวก ข.

(๒) ผู้ให้บริการตามข้อ ๕ (๑) ข. มีหน้าที่เก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดในภาคผนวก ข. ตามประเภท ชนิดและหน้าที่การให้บริการ

(๓) ผู้ให้บริการตามข้อ ๕ (๑) ค. มีหน้าที่เก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดในภาคผนวก ข. ตามประเภท ชนิดและหน้าที่การให้บริการ

(๔) ผู้ให้บริการตามข้อ ๕ (๑) ง. มีหน้าที่เก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดในภาคผนวก ข.

(๕) ผู้ให้บริการตามข้อ ๕ (๑) จ. มีหน้าที่เก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดในภาคผนวก ข.

(๖) ผู้ให้บริการตามข้อ ๕ (๑) ฉ. มีหน้าที่เก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดในภาคผนวก ข.

(๗) ผู้ให้บริการตามข้อ ๕ (๒) มีหน้าที่เก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดในภาคผนวก ข.

ข้อ ๘ ผู้ให้บริการต้องจัดให้มีระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลสำหรับผู้ให้บริการทุกคน โดยใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับเงื่อนไขและมาตรฐานขั้นต่ำในระดับความน่าเชื่อถือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ยืนยันตัวตนตามที่สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดในหมวด ๓/๑ เรื่องระบบการพิสูจน์ยืนยันตัวตนทางดิจิทัลของพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือตามหลักเกณฑ์อื่นที่มีมาตรฐานสอดคล้องและไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในประกาศฉบับนี้หรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมประกาศกำหนด

ทั้งนี้ เพื่อป้องกันระบบความน่าเชื่อถือของข้อมูลให้ถูกต้องและไม่ให้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง รวมถึงเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้บริการ ผู้ให้บริการต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนซึ่งควรครอบคลุมถึงมาตรการป้องกันด้านการบริหารจัดการ (administrative safeguard) มาตรการป้องกันด้านเทคนิค (technical safeguard) และมาตรการป้องกันทางกายภาพ (physical safeguard) ในเรื่องการเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานข้อมูลในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน (access control) โดยอย่างน้อย ต้องประกอบด้วย การดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) การควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและอุปกรณ์ในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนโดยคำนึงถึงการใช้งานและความมั่นคงปลอดภัย

(๒) การกำหนดเกี่ยวกับการอนุญาตหรือการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน

(๓) การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (user access management) เพื่อควบคุมการเข้าถึงข้อมูลในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตแล้ว

(๔) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (user responsibilities) เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนโดยไม่ได้รับอนุญาต การเปิดเผย การล่วงรู้ หรือการลักลอบทำสำเนาข้อมูลส่วนบุคคล การลักขโมยอุปกรณ์จัดเก็บหรือประมวลผลข้อมูลในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน

(๕) การจัดให้มีวิธีการเพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังเกี่ยวกับการเข้าถึง เปลี่ยนแปลง ลบ หรือถ่ายโอนข้อมูลในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนให้สอดคล้องเหมาะสมกับวิธีการและสื่อที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน

ข้อ ๙ การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ผู้ให้บริการต้องใช้วิธีการที่มั่นคงปลอดภัย ดังต่อไปนี้

(๑) เก็บในสื่อ (Media) หรืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ ที่สามารถรักษาความครบถ้วนถูกต้องแท้จริง (Integrity) และระบุตัวบุคคล (Identification) ที่เข้าถึงสื่อดังกล่าวได้

(๒) มีระบบการเก็บรักษาความลับของข้อมูลที่จัดเก็บ และกำหนดชั้นความลับในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของข้อมูล และไม่ให้ผู้ดูแลระบบสามารถแก้ไขข้อมูล

ที่เก็บรักษาไว้ เช่น การเก็บไว้ใน Centralized Log Server หรือการทำ Data Archiving หรือทำ Data Hashing เป็นต้น เว้นแต่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องที่เจ้าของหรือผู้บริหารองค์กรกำหนดให้สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ เช่น ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศขององค์กร (IT Auditor) หรือบุคคลที่องค์กรมอบหมาย เป็นต้น รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

(๓) จัดให้มีผู้มีหน้าที่ประสานงานและให้ข้อมูลกับพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้การส่งมอบข้อมูลนั้น เป็นไปด้วยความรวดเร็ว

(๔) ในการเก็บข้อมูลจราจรนั้น ต้องสามารถระบุรายละเอียดผู้ใช้บริการเป็นรายบุคคลได้ (Identification and Authentication) เช่น ลักษณะการใช้บริการ Proxy Server, Network Address Translation (NAT) หรือ Proxy Cache หรือ Cache Engine หรือบริการ Free Internet หรือ Wi-Fi Hotspot เป็นต้น ต้องสามารถระบุตัวตนของผู้ใช้บริการเป็นรายบุคคลได้จริง

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ผู้ให้บริการมีข้อตกลง สัญญา หรือมีการว่าจ้างบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้ให้บริการให้ทำหน้าที่หรือเกี่ยวข้องกับการเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์แทนหน้าที่ของตนเองที่ต้องดำเนินการตามประกาศฉบับนี้ ผู้ให้บริการยังคงมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องเก็บรักษา ทำสำเนาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ และครอบครองไว้ซึ่งข้อมูลสำเนาที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถระบุตัวตนได้ และส่งมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทันทีเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ โดยข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องมีระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน (Identification and Authentication) ที่เชื่อถือได้ตามที่ประกาศฉบับนี้กำหนด

ข้อ ๑๑ เพื่อให้ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์มีความถูกต้องและนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง ผู้ให้บริการต้องตั้งนาฬิกาของอุปกรณ์บริการทุกชนิดให้ตรงกับเวลาอ้างอิงสากล (Stratum ๐) ให้ตรงกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้อง (Clock Synchronization) และมาตรฐานการเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากลตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวกท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ ๑๒ ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ตามกำหนดระยะเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีทั่วไป ให้ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์

(๒) กรณีจำเป็นเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร การก่อการร้าย องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งได้ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบ หรือเป็นส่วนหนึ่งในการกระทำความผิด หรือมีข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ไม่ว่าข้อเท็จจริงในเหตุแห่งความจำเป็นดังกล่าวปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่นั่นเอง หรือเมื่อได้รับการร้องขอ

จากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการสืบสวนหรือสอบสวน ก่อนครบกำหนดเวลาตาม (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้ผู้ให้บริการผู้ใดเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้บริการเป็นกรณีพิเศษ เฉพาะรายต่อไปอีกคราวละไม่เกินหกเดือนต่อเนื่องกัน แต่ต้องไม่เกินสองปี

ข้อ ๑๓ ผู้ให้บริการมีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้

(๑) ผู้ให้บริการตามข้อ ๕ (๑) ง. ให้เก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดไว้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

(๒) ผู้ให้บริการตามข้อ ๕ (๒) ค. ให้เก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดไว้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๑๔ เพื่อให้การดำเนินการตามประกาศฉบับนี้เป็นไปโดยเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมอาจกำหนดแนวทางการบริหารจัดการหรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์มีความน่าเชื่อถือและมีความปลอดภัยต่อข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ภาคผนวก ก
แนบท้ายประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
เรื่อง หลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ
พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. ผู้ให้บริการแก่บุคคลทั่วไปในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเองหรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น ตามข้อ ๕ (๑) จำแนกได้ ๖ ประเภท ดังนี้

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างรูปแบบของผู้ให้บริการ
ก. ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายภาพและเสียง (Telecommunication and Broadcast Carrier)	๑) ผู้ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน (Fixed Line Service Provider) ๒) ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Service Provider) ๓) ผู้ให้บริการโทรคมนาคมที่ให้บริการโทรศัพท์ติดต่อกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ๔) ผู้ให้บริการวงจรเช่า (Leased Circuit Service Provider) เช่น ผู้ให้บริการ Leased Line, ผู้ให้บริการสายเช่า Fiber Optic, ผู้ให้บริการ ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line), ผู้ให้บริการ Frame Relay, ผู้ให้บริการ ATM (Asynchronous Transfer Mode), ผู้ให้บริการ MPLS (Multi Protocol Label Switching) เป็นต้น เว้นแต่ผู้ให้บริการนั้น ให้บริการแต่เพียง Physical Media หรือสายสัญญาณอย่างเดียว (Cabling) เท่านั้น (เช่น ผู้ให้บริการ Dark Fiber, ผู้ให้บริการสายใยแก้วนำแสง ซึ่งอาจไม่มีสัญญาณ Internet หรือไม่มี IP Traffic) ๕) ผู้ให้บริการดาวเทียม (Satellite Service Provider) ๖) ผู้ให้บริการ VOIP (Voice over IP)
ข. ผู้ให้บริการการเข้าถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Access Service Provider)	๑) ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider) ทั้งมีสายและไร้สาย ๒) ผู้ประกอบการซึ่งให้บริการในการเข้าถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในห้องพัก ห้องเช่า โรงแรม หรือร้านอาหารและเครื่องดื่ม ในแต่ละกลุ่ม อย่างหนึ่งอย่างใด ๓) ผู้ให้บริการเข้าถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์สำหรับองค์กร เช่น หน่วยงานราชการ บริษัท หรือสถาบันการศึกษา
ค. ผู้ให้บริการเช่าระบบคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการโปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ (Hosting Service Provider)	๑) ผู้ให้บริการเช่าระบบคอมพิวเตอร์ (Web Hosting), การให้บริการเช่า Web Server ๒) ผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล (File Server หรือ File Sharing) ๓) ผู้ให้บริการเข้าถึงจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Mail Server Service Provider) หรือบริการเข้าถึงข้อความอิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อสื่อสารกันผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ๔) ผู้ให้บริการศูนย์รับฝากข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (Internet Data Center)

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างรูปแบบของผู้ให้บริการ
ง. ผู้ให้บริการร้านอินเทอร์เน็ต	๑) ผู้ให้บริการร้านอินเทอร์เน็ต (Internet Café) ๒) ผู้ให้บริการร้านเกมออนไลน์ (Game Online) ๓) ผู้ให้บริการประเภทเกมส์หรือสันทนาการประเภท Virtual Reality หรือ e-Sport
จ. ผู้ให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ แอปพลิเคชัน ที่ทำให้บุคคลทั่วไป สามารถติดต่อสื่อสารข้อมูลถึงกันได้ (Online Application Store)	๑) App Store ๒) Google Play ๓) Chatbot ๔) Clubhouse ๕) Telegram ๖) ผู้ให้บริการอื่นที่ให้บริการโดยลักษณะการให้การติดต่อสื่อสารในลักษณะทำนองเดียวกัน ฯลฯ
ฉ. ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์รวมถึงผู้ให้บริการในฐานะสื่อกลางในการรับส่ง ข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะมิระบบบอกรับสมาชิกหรือไม่ก็ตาม	๑) Facebook ๒) Youtube ๓) Instagram ๔) LinkedIn ๕) Line ๖) MSN Messenger ๗) Whatsapp ๘) ผู้ให้บริการอื่นที่ให้บริการโดยลักษณะการให้การติดต่อสื่อสารในลักษณะทำนองเดียวกัน ฯลฯ

๒. ผู้ให้บริการในการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลตามข้อ ๕ (๒) ประกอบด้วย ผู้ให้บริการ ดังภาคผนวก ก แนบท้ายประกาศนี้

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างรูปแบบของผู้ให้บริการ
ก. ผู้ให้บริการข้อมูลคอมพิวเตอร์ผ่าน แอปพลิเคชันต่าง ๆ (Content and Application Service Provider)	๑) ผู้ให้บริการเว็บบอร์ด (Web board) หรือผู้ให้บริการบล็อก (Blog) ๒) ผู้ให้บริการการทำธุรกรรมทางการเงินทางอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) และ ผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Payment Service Provider) ๓) ผู้ให้บริการเว็บเซอร์วิส (Web Services) ๔) ผู้ให้บริการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) หรือ ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Transactions)

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างรูปแบบของผู้ให้บริการ
ข. ผู้ให้บริการเก็บพักข้อมูลในรูปแบบชั่วคราวหรือถาวรโดยมีระบบที่บริหารจัดการข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต คลาวด์ (Cloud Computing Service Provider) ซึ่งได้ให้บริการโดยตรงกับผู้ให้บริการหรือผู้ใช้งาน (End User)	๑) ผู้ให้บริการโครงสร้างพื้นฐานหลัก (Infrastructure as a Service: IaaS) ๒) ผู้ให้บริการแพลตฟอร์ม (Platform as a Service : PaaS) ๓) ผู้ให้บริการซอฟต์แวร์ (Software as a Service : SaaS) ๔) ผู้ให้บริการระบบจัดเก็บข้อมูล (Data Storage as a Service (DSaaS)) ๕) ผู้ให้บริการระบบ CDN (Caching Delivery Network)
ค. ผู้ให้บริการดิจิทัล (Digital Service Provider) ที่ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์เป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการ	๑) ผู้ให้บริการด้านการเงิน (Finance) ๒) ผู้ให้บริการด้านสาธารณสุข/สุขภาพ (Health) ๓) ผู้ให้บริการด้านไลฟ์สไตล์ (Lifestyle) ๔) ผู้ให้บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ (Property/Urban) ๕) ผู้ให้บริการด้านอาหารและการเกษตร (Food/Agriculture) ๖) ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว (Travel) ๗) ผู้ให้บริการด้านอุตสาหกรรม (Industry) ๘) ผู้ให้บริการด้านประกันภัย ๙) ผู้ให้บริการด้านการศึกษา (Education) ๑๐) ผู้ให้บริการด้านเพลง ศิลปะ และนันทนาการ (Music, Art and Recreation) ๑๑) ผู้ให้บริการด้านการจำหน่ายสินค้าและให้บริการอื่นๆ ที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ในการให้บริการทั้งประเภท B2B C2C B2C G2C และอื่น ๆ

ภาคผนวก ข
แนบท้ายประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
เรื่อง หลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ
พ.ศ. ๒๕๖๔

เพื่อให้มาตรการการเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์เป็นไปตามมาตรฐานสากลและส่งเสริมธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความน่าเชื่อถือ และเพื่อป้องกันและรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ และภัยคุกคามทางไซเบอร์ ผู้ให้บริการทุกประเภทตามประกาศฉบับนี้ทั้งหมดทุกประเภทต้องจัดเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์โดยการจัดเก็บดังกล่าวต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรฐานทั่วไปในการจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามภาคผนวก ข. และตามประกาศฉบับนี้ทั้งหมดต้องประกอบด้วย

- ก. ข้อมูลบันทึกเหตุการณ์การใช้งานในระบบคอมพิวเตอร์ (Event Logging) ซึ่งต้องมีมาตรการตรวจสอบกำกับดูแล (Control) ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ให้ระบบคอมพิวเตอร์สามารถให้ข้อมูล เก็บรักษาข้อมูล หรือตรวจสอบข้อมูลการใช้งานของผู้ใช้บริการ ข้อบกพร่องของระบบคอมพิวเตอร์ที่บันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์ไม่ได้ รายละเอียดเปอร์เซ็นต์ความผิดพลาดของระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลภัยคุกคามทางไซเบอร์ของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
- (๑) ข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนของผู้ใช้บริการ (ID of Users)
 - (๒) รายละเอียดของการใช้ข้อมูลของผู้ใช้บริการในระบบคอมพิวเตอร์ (Activities of the system)
 - (๓) วัน เวลา และรายละเอียดเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของผู้ใช้งาน หรือผู้ให้บริการ เช่น การล็อกอินเข้าออกระบบคอมพิวเตอร์ (Log-on and Log-off)
 - (๔) ข้อมูลที่สามารถระบุหมายเลขของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (System ID) สถานที่ในการเข้าออกระบบคอมพิวเตอร์ (Location) และอุปกรณ์ที่ใช้เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ให้คอมพิวเตอร์สามารถเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ได้ (Device recognition)
 - (๕) รายละเอียดบันทึกการเข้าถึงและการพยายามเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ทั้งในส่วนที่เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ได้และส่วนที่ระบบคอมพิวเตอร์ปฏิเสธการเข้าถึง (Records of attempts to access the system successfully as well as rejected ones)
 - (๖) บันทึกที่รายละเอียดข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีการเข้าถึงแหล่งข้อมูล (Successful and unsuccessful data records and other attempts to access resources)
 - (๗) รายละเอียด ประเภทของแอปพลิเคชัน และการใช้งานในระบบคอมพิวเตอร์ (The application and use of systems utilities)
 - (๘) แฟ้มข้อมูลและประเภทของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ถูกเข้าถึงในระบบคอมพิวเตอร์ (Accessed files and access kinds)
 - (๙) ตำแหน่งที่อยู่ของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Network Addresses) และโปรโตคอลหลักที่ใช้ (Protocols)

- (๑๐) รายละเอียดมาตรการการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น รายละเอียดการใช้โปรแกรมป้องกันไวรัส คอมพิวเตอร์ ระบบเฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ทำให้ระบบทำงาน และถูกระงับการใช้งาน (protective mechanisms such as anti-virus and intrusion detection systems are activated and deactivated as required)
- (๑๑) รายละเอียดธุรกรรมที่ทำผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ โดยผู้ใช้บริการ (Transaction records done in applications by users)
- ข. ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Protection of Log Information)
- ค. รายละเอียดการเข้าถึงข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ และผู้บริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์ (Log Information Administration and Operation)
- ง. การตั้งค่าระบบเวลาให้เชื่อมต่อกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ ให้เป็นระบบสากล (Clock Synchronization)

ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวข้างต้นให้นำมาปรับใช้กับการจัดการข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ตามประเภทของผู้ให้บริการข้างท้ายนี้ เว้นแต่ โดยสภาพของการให้บริการดังกล่าว ระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซอฟแวร์ ไม่สามารถดำเนินการเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ดังกล่าวได้โดยครบถ้วนทั้งหมด ให้ผู้ให้บริการดังกล่าวติดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณา ยกเว้นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ตามความจำเป็น

- ๑. ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ซึ่งผู้ให้บริการตามประกาศข้อ ๕ (๑) ก. มีหน้าที่ต้องเก็บรักษา มีดังต่อไปนี้

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างของข้อมูล
ก. ข้อมูลที่สามารถระบุและติดตามถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง และทางสายที่ผ่านของการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์	- ข้อมูลระบบชุมสายโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์วิทยุมือถือ และระบบตู้โทรศัพท์สาขา (Fixed Network Telephony and Mobile Telephony)
	- หมายเลขโทรศัพท์ หรือ หมายเลขไอพีแอดเดรส (IP Address) เลขหมายวงจร รวมทั้งบริการเสริมอื่น ๆ เช่น บริการโอนสาย และหมายเลขโทรศัพท์ที่ได้ออนสาย รวมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ซึ่งถูกเรียกจากโทรศัพท์ที่มีการโอน
	- ชื่อ ที่อยู่ของผู้ใช้บริการหรือผู้ใช้งานที่ลงทะเบียน (Name and Address of Subscriber or Registered User)
	- ข้อมูลเกี่ยวกับวันที่, เวลา และที่ตั้งของ Cell ID ซึ่งมีการใช้บริการ (Date and Time of the Initial Activation of the Service and the Location Label (Cell ID))
ข. ข้อมูลที่สามารถระบุวันที่ เวลา และระยะเวลาของการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์	วันที่ รวมทั้งเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของการใช้งาน (Fixed Network Telephony and Mobile Telephony, the Date and Time of the Start and End of the Communication)

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างของข้อมูล
ค. ข้อมูลซึ่งสามารถระบุที่ตั้งในการใช้โทรศัพท์มือถือ หรืออุปกรณ์ติดต่อสื่อสารแบบไร้สาย (Mobile Communication Equipment) โดยต้องเก็บไว้ในรูปแบบ Centralized Log Server	๑) ที่ตั้ง label ในการเชื่อมต่อ (Cell ID) ณ สถานที่เริ่มติดต่อสื่อสาร ๒) ข้อมูลซึ่งระบุที่ตั้งทางกายภาพของโทรศัพท์มือถืออันเชื่อมโยงกับข้อมูลที่ตั้งของ Cell ID ขณะที่มีการติดต่อสื่อสาร ๓) จัดให้มีระบบบริการตรวจสอบบุคคลผู้ใช้บริการ

๒. ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ซึ่งผู้ให้บริการตามประกาศข้อ ๕ (๑) ข. ถึง ค. มีหน้าที่ต้องเก็บรักษา มีดังต่อไปนี้

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างของข้อมูล
ก. ข้อมูลอินเทอร์เน็ตที่เกิดจากการเข้าถึงระบบเครือข่าย	๑) ข้อมูล Log ที่มีการบันทึกไว้เมื่อมีการเข้าถึงระบบเครือข่ายซึ่งระบุถึงตัวตนและสิทธิในการเข้าถึงเครือข่าย (Access Logs Specific to Authentication and Authorization Servers เช่น TACACS (Terminal Access Controller Access-Control System) or RADIUS (Remote Authentication Dial-In User Service) or DIAMETER (Used to Control Access to IP Routers or Network Access Servers) ๒) ข้อมูลเกี่ยวกับวัน และเวลาการติดต่อของเครื่องที่เข้ามาใช้บริการและเครื่องให้บริการ (Date and Time of Connection of Client to Server) ๓) ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อที่ระบุตัวตนผู้ใช้ (User ID) ๔) ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เน็ตที่ถูกกำหนดให้โดยระบบผู้ให้บริการ (Assigned IP Address) ๕) ข้อมูลที่บอกถึงหมายเลขสายที่เรียกเข้ามา (Calling Line Identification)
ข. ข้อมูลอินเทอร์เน็ตบนเครื่องผู้ให้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail servers)	๑) ข้อมูล Log ที่บันทึกไว้เมื่อเข้าถึงเครื่องให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Simple Mail Transfer Protocol : SMTP Log) ซึ่งได้แก่ - ข้อมูลหมายเลขของข้อความที่ระบุในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Message ID) - ข้อมูลชื่อที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ของผู้ส่ง (Sender E-mail Address) - ข้อมูลชื่อที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ของผู้รับ (Receiver E-mail Address) - ข้อมูลที่บอกถึงสถานะในการตรวจสอบ (Status Indicator) ซึ่งได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งสำเร็จ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งคืน จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการส่งล่าช้า เป็นต้น ๒) ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เน็ตของเครื่องคอมพิวเตอร์ผู้ใช้บริการที่เชื่อมต่ออยู่ขณะเข้ามาใช้บริการ (IP Address of Client Connected to Server) ๓) ข้อมูลวัน และเวลาการติดต่อของเครื่องที่เข้ามาใช้บริการและเครื่องให้บริการ (Date and time of connection of Client Connected to server)

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างของข้อมูล
	<p>๔) ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เน็ตของเครื่องบริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกเชื่อมต่ออยู่ในขณะนั้น (IP Address of Sending Computer)</p> <p>๕) ชื่อผู้ใช้งาน (User ID)</p> <p>๖) ข้อมูลที่บันทึกการเข้าถึงข้อมูลจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านโปรแกรมจัดการจากเครื่องของสมาชิก หรือการเข้าถึงเพื่อเรียกข้อมูลจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังเครื่องสมาชิก โดยยังคงจัดเก็บข้อมูลที่บันทึกการเข้าถึงข้อมูลจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ตั้งไปนั้น ไว้ที่เครื่องให้บริการ (POP3 (Post Office Protocol version 3) Log or IMAP4 (Internet Message Access Protocol Version 4) Log)</p>
ค. ข้อมูลอินเทอร์เน็ตจากการโอน แฟ้มข้อมูลบนเครื่องให้บริการโอน แฟ้มข้อมูล	<p>๑) ข้อมูล Log ที่บันทึกเมื่อมีการเข้าถึงเครื่องให้บริการโอนแฟ้มข้อมูล</p> <p>๒) ข้อมูลวัน และเวลาการติดต่อของเครื่องที่เข้ามาใช้บริการและเครื่องให้บริการ (Date and Time of Connection of Client to Server)</p> <p>๓) ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เน็ตของเครื่องคอมพิวเตอร์ผู้เข้าใช้ที่เชื่อมต่ออยู่ในขณะนั้น (IP Source Address)</p> <p>๔) ข้อมูลชื่อผู้ใช้งาน (User ID)</p> <p>๕) ข้อมูลตำแหน่ง (Path) และ ชื่อไฟล์ที่อยู่บนเครื่องให้บริการโอนถ่ายข้อมูลที่มีการส่งขึ้นมายังเครื่อง หรือให้ดึงข้อมูลออกไป (Path and Filename of Data Object Uploaded or Downloaded)</p>
ง. ข้อมูลอินเทอร์เน็ตบนเครื่อง ผู้ให้บริการเว็บ	<p>๑) ข้อมูล Log ที่บันทึกเมื่อมีการเข้าถึงเครื่องผู้ให้บริการเว็บ</p> <p>๒) ข้อมูลวัน และเวลาการติดต่อของเครื่องที่เข้ามาใช้บริการและเครื่องให้บริการ</p> <p>๓) ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เน็ตของเครื่องคอมพิวเตอร์ผู้เข้าใช้ที่เชื่อมต่ออยู่ในขณะนั้น</p> <p>๔) ข้อมูลคำสั่งการใช้งานระบบ</p> <p>๕) ข้อมูลที่บ่งบอกถึงเส้นทางในการเรียกดูข้อมูล (URI: Uniform Resource Identifier) เช่น ตำแหน่งของเว็บเพจ</p>
จ. ชนิดของข้อมูลบนเครือข่าย คอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ (Usenet)	<p>๑) ข้อมูล Log ที่บันทึกเมื่อมีการเข้าถึงเครือข่าย (NNTP (Network News Transfer Protocol) Log)</p> <p>๒) ข้อมูลวัน และเวลาการติดต่อของเครื่องที่เข้ามาใช้บริการและเครื่องให้บริการ (Date and Time of Connection of Client to Server)</p> <p>๓) ข้อมูลหมายเลข Port ในการใช้งาน (Protocol Process ID)</p> <p>๔) ข้อมูลชื่อเครื่องให้บริการ (Host Name)</p> <p>๕) ข้อมูลหมายเลขลำดับข้อความที่ได้ถูกส่งไปแล้ว (Posted Message ID)</p>

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างของข้อมูล
ฉ. ข้อมูลที่เกิดจากการโต้ตอบกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น Internet Relay Chat (IRC) หรือ Instance Messaging (IM) เป็นต้น	ข้อมูล Log เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับวัน เวลาการติดต่อของผู้ใช้บริการ (Date and Time of Connection of Client to Server) และ ข้อมูลชื่อเครื่องบนเครือข่าย และ หมายเลขเครื่องของผู้ให้บริการที่เครื่องคอมพิวเตอร์เชื่อมต่ออยู่ในขณะนั้น (Hostname and IP Address) เป็นต้น

๓. ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ซึ่งผู้ให้บริการตามประกาศข้อ ๕ (๑) ง. มีหน้าที่ต้องเก็บรักษา มีดังต่อไปนี้

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างของข้อมูล
ก. ผู้ให้บริการร้านอินเทอร์เน็ต	๑) ข้อมูลที่สามารถระบุตัวบุคคล ที่เข้ามาใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ให้บริการ ๒) เวลาของการเข้าใช้ และเลิกใช้บริการ ๓) หมายเลขเครื่องที่ใช้ IP Address (Internet Protocol address)

ในกรณีที่ผู้ประกอบการที่เป็นร้านอาหารหรือประกอบธุรกิจจำหน่ายสินค้าหรือบริการใด ๆ ที่มีการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเป็นเพียงบริการเสริมการขาย หรือการให้บริการโดยไม่ได้มุ่งให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นหลักในการประกอบกิจการ ให้ผู้ประกอบการดังกล่าวดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตั้งกล้องวงจรปิดและบันทึกรายละเอียดการเข้าใช้งานของผู้ใช้บริการหรือลูกค้าในร้านของตนที่สามารถระบุตัวตนได้
- (๒) จัดทำบันทึกรายละเอียดเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใช้บริการของลูกค้าของตนแต่ละวันเพื่อให้สามารถใช้เป็นหลักฐานที่ตรวจสอบได้ในภายหลัง
- (๓) ดำเนินการใดๆ ที่ทำให้สามารถระบุตัวตนลูกค้าที่มาใช้งานอินเทอร์เน็ตในสถานประกอบการของตน

๔. ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ซึ่งผู้ให้บริการตามประกาศข้อ ๕ (๑) จ. และ ฉ. มีหน้าที่ต้องเก็บรักษา มีดังต่อไปนี้

ก. ข้อมูลบันทึกเหตุการณ์การเข้าใช้งานในระบบคอมพิวเตอร์ (Event Logging) ซึ่งต้องมีมาตรการตรวจสอบ กำกับดูแล (Control) ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ให้ระบบคอมพิวเตอร์สามารถให้ข้อมูล เก็บรักษาข้อมูล หรือตรวจสอบข้อมูลการใช้งานของผู้ใช้บริการ ข้อยกเว้นของระบบคอมพิวเตอร์ที่บันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์ไม่ได้ รายละเอียดเปอร์เซ็นต์ความผิดพลาดของระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลภัยคุกคามทางไซเบอร์ของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- (๑) ข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนของผู้ใช้บริการ (ID of Users)
- (๒) รายละเอียดของการใช้ข้อมูลของผู้ใช้บริการในระบบคอมพิวเตอร์ (Activities of the system)
- (๓) วัน เวลา และรายละเอียดเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของผู้ใช้งาน หรือผู้ให้บริการ เช่น การล็อกอินเข้าออกระบบคอมพิวเตอร์ (Log-on and Log-off)
- (๔) ข้อมูลที่สามารถระบุหมายเลขของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (System ID) สถานที่ในการเข้าออกระบบคอมพิวเตอร์ (Location) และอุปกรณ์ที่ใช้เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ให้คอมพิวเตอร์สามารถเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ได้ (Device recognition)
- (๕) รายละเอียดบันทึกการเข้าถึงและการพยายามเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ทั้งในส่วนที่เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ได้ และส่วนที่ระบบคอมพิวเตอร์ปฏิเสธการเข้าถึง (Records of attempts to access the system successfully as well as rejected ones)

- (๖) บันทึกรายละเอียดข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีการเข้าถึงแหล่งข้อมูล (Successful and unsuccessful data records and other attempts to access resources)
 - (๗) รายละเอียด ประเภทของแอปพลิเคชัน และการใช้งานในระบบคอมพิวเตอร์ (The application and use of systems utilities)
 - (๘) เพิ่มข้อมูลและประเภทของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ถูกเข้าถึงในระบบคอมพิวเตอร์ (Accessed files and access kinds)
 - (๙) ตำแหน่งที่อยู่ของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Network Addresses) และโปรโตคอลหลักที่ใช้ (Protocols)
 - (๑๐) รายละเอียดมาตรการการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น รายละเอียดการใช้โปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ ระบบเฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ทำให้ระบบทำงาน และถูกระงับการใช้งาน (protective mechanisms such as anti-virus and intrusion detection systems are activated and deactivated as required)
 - (๑๑) รายละเอียดธุรกรรมที่ทำผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ โดยผู้ใช้บริการ (Transaction records done in applications by users)
- ข. ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Protection of Log Information)
- ค. รายละเอียดการเข้าถึงข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ และผู้บริหารจัดการระบบคอมพิวเตอร์ (Log Information Administration and Operation)
- ง. การตั้งค่าระบบเวลาให้เชื่อมต่อกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ ให้เป็นระบบสากล (Clock Synchronization)
๕. ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ซึ่งผู้ให้บริการตามประกาศข้อ ๕ (๒) มีหน้าที่ต้องเก็บรักษา มีดังต่อไปนี้

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างของข้อมูล
ก. ข้อมูลอินเทอร์เน็ตบนเครื่องผู้ให้บริการ เก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Content Service Provider)	๑) ข้อมูลรหัสประจำตัวผู้ใช้หรือข้อมูลที่สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการได้ หรือ เลขประจำตัว (User ID) ของผู้ขายสินค้าหรือบริการ หรือ เลขประจำตัวผู้ใช้บริการ (User ID) และที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ใช้บริการ
	๒) บันทึกข้อมูลการเข้าใช้บริการ
	๓) กรณีผู้ให้บริการเว็บบอร์ด (Web board) หรือผู้ให้บริการบล็อก (Blog) ให้เก็บข้อมูลของผู้ประกาศ (Post) ข้อมูล
ข. ชนิดของข้อมูลบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ของผู้ให้บริการคลาวด์ (Cloud Computing Service Provider)	๑) ข้อมูล Log ที่มีการบันทึกไว้เมื่อมีการเข้าถึงระบบเครือข่ายซึ่งระบุถึงตัวตนและสิทธิในการเข้าถึงเครือข่าย (Access Logs Specific to Authentication and Authorization Servers เช่น TACACS (Terminal Access Controller Access-Control System) or RADIUS (Remote Authentication Dial-In User Service) or DIAMETER (Used to Control Access to IP Routers or Network Access Servers)

ประเภท	รายละเอียดตัวอย่างของข้อมูล
	<p>๒) ข้อมูลวัน และเวลาการติดต่อของเครื่องที่เข้ามาใช้บริการและเครื่องให้บริการ (Date and Time of Connection of Client to Server)</p> <p>๓) ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อที่ระบุตัวตนผู้ใช้ (User ID)</p> <p>๔) ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เนตที่ถูกระบุโดยระบบผู้ให้บริการ (Assigned IP Address)</p> <p>๕) ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เนตของเครื่องคอมพิวเตอร์ผู้ใช้บริการที่เชื่อมต่ออยู่ขณะเข้ามาใช้บริการ (IP Address of Client Connected to Server)</p>
<p>ค. ชนิดของข้อมูลบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการดิจิทัล (Digital Service Provider)</p>	<p>๑) ข้อมูล Log ที่มีการบันทึกไว้เมื่อมีการเข้าถึงระบบเครือข่ายซึ่งระบุถึงตัวตนและสิทธิในการเข้าถึงเครือข่าย (Access Logs Specific to Authentication and Authorization Servers เช่น TACACS (Terminal Access Controller Access-Control System) or RADIUS (Remote Authentication Dial-In User Service) or DIAMETER (Used to Control Access to IP Routers or Network Access Servers))</p> <p>๒) ข้อมูลวัน และเวลาการติดต่อของเครื่องที่เข้ามาใช้บริการและเครื่องให้บริการ (Date and Time of Connection of Client to Server)</p> <p>๓) ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อที่ระบุตัวตนผู้ใช้ (User ID)</p> <p>๔) ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เนตที่ถูกระบุโดยระบบผู้ให้บริการ (Assigned IP Address)</p> <p>๕) ข้อมูลที่บอกถึงหมายเลขสายที่เรียกเข้ามา (Calling Line Identification)</p> <p>๖) ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เนตของเครื่องคอมพิวเตอร์ผู้ใช้บริการที่เชื่อมต่ออยู่ขณะเข้ามาใช้บริการ (IP Address of Client Connected to Server)</p> <p>๗) ข้อมูลรหัสประจำตัวผู้ใช้หรือข้อมูลที่สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการดิจิทัลได้ หรือเลขประจำตัวผู้ใช้บริการ (User ID) และที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ บัญชีโซเชียลมีเดียของผู้ใช้บริการ</p> <p>๘) บันทึกข้อมูลการเข้าใช้บริการดิจิทัล</p>